

2002
GEOGRAPHY
Paper I

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer-book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt Question Nos. 1 and 2 which are compulsory, and any three of the remaining questions, selecting at least one question from each Section.

All questions carry equal marks.

Illustrate your answers with suitable sketch-maps and diagrams.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

1. On the outline map of India provided, mark the following and write in not more than ten words, in your answer-book. What do you consider to be the most significant aspect of each one of them ?

- (a) Shivsagar Reservoir
- (b) Nal Sarovar
- (c) Banaras
- (d) Rajaji Park
- (e) Gulf of Mannar
- (f) Brahmaputra
- (g) Nagercoil
- (h) Paradwip
- (i) Telangana
- (j) Bombay High.

OR

On the World map provided, mark the following and write in not more than ten words, in your answer-book. What do you consider to be the most significant aspect of each one of them ?

- (a) Aral Sea
- (b) The Sahel
- (c) Beijing
- (d) Taiwan
- (e) Gibraltar
- (f) Sao Paulo
- (g) Kalgoorlie
- (h) Irrawady River
- (i) Hong Kong
- (j) The Prairies of North America.

1. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭಾರತ ದೇಶ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಾಂಶವನ್ನು ಹತ್ತು ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ:

- (a) ಶಿವಸಾಗರ್ ಜಲಾಶಯ
- (b) ನಾಲ್ ಸರೋವರ
- (c) ವಾರಣಾಸಿ
- (d) ರಾಜಾಜಿ ಉದ್ಯಾನವನ
- (e) ಮನ್ನಾರ್ ಕೊಲ್ಲಿ
- (f) ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ
- (g) ನಾಗರಕೋಯಿಲ್
- (h) ಪಾರಾದೀಪ್
- (i) ತೆಲಂಗಾಣಾ
- (j) ಬಾಂಬೆ ಹೈ

ಅಥವಾ

ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಪಂಚ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಾಂಶವನ್ನು ಹತ್ತು ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ:

- (a) ಅರಲ್ ಸಮುದ್ರ
- (b) ದಿ ಸಹೆಲ್
- (c) ಬೀಜಿಂಗ್
- (d) ತೈವಾನ್
- (e) ಜೀಬ್ರಾಲ್ಟರ್
- (f) ಸವೋ ಪೋಲೊ
- (g) ಕಾಲ್‌ಗೂರ್ಲಿ
- (h) ಇರವಾಡಿ ನದಿ
- (i) ಹಾಂಗ್‌ಕಾಂಗ್
- (j) ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರಯಿರಿಗಳು

[Turn over

10/1

4

2. Write short notes on any *three* of the following (each answer should be in about 200 words) :
- (a) Incised Meander
  - (b) Soil Profile
  - (c) Quantitative revolution in geography
  - (d) Economic rent.

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 200 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

- (a) ಉಕ್ತರ್ಥಿತ ವಿಸರ್ಪ (Incised meander)
- (b) ಮಣ್ಣಿನ ಹೊರರೂಪ (Soil profile)
- (c) ಭೂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣ ಸಂಬಂಧಿ ಕ್ರಾಂತಿ
- (d) ಆರ್ಥಿಕ ಬಾಡಿಗೆ (Economic rent)

[Turn over

SECTION - A

3. How far is soil formation influenced by climate ? Illustrate with examples.
4. Explain the mode of formation of temperate cyclones. How would you relate the weather in different parts of such cyclones to this mode ?
5. Account for the similarities and differences between alluvial fan and delta with respect to the nature of their material, formation and form.

SECTION - B

6. Critically analyse the model of demographic transition.
7. Discuss Mackinder's concept of heartland in political geography. How far is it applicable in the present day context ?
8. What is global energy crisis ? What measures would you suggest to tackle the same ?

ವಿಭಾಗ - ಎ

3. ವಾಯುಗುಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ನಿರ್ಮಾಣವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ ? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶದಪಡಿಸಿ.
4. ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡಿಸುವಿರಿ ?
5. ಮೆಕ್ಕಲು ಫಂಕ ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಟಾ (Alluvial fan and delta) ಗಳ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸ್ಥೂಲಪದಾರ್ಥ, ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವಿಧಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಭಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

ವಿಭಾಗ - ಬಿ

6. ಜನಸಾಂಖ್ಯಿಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ನಮೂನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
7. ರಾಜಕೀಯ ಭೂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್‌ಕೈಂಡರ್‌ನ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಳ (Heartland) ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಎಷ್ಟು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ?
8. ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೇನು ? ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನೀವು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಿರಿ ?

=====

10/II

2002
GEOGRAPHY
Paper II

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer-book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt Question Nos. 1 and 5 which are compulsory, and any three of the remaining questions, selecting at least one question from each Section.

All questions carry equal marks.

Illustrate your answers with suitable sketch-maps and diagrams.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

SECTION - A

1. Answer any *three* of the following in about 200 words each :
  - (a) Give a reasoned account of the climatic regions of Karnataka.
  - (b) Discuss the efforts made by India in exploiting the mineral resources from oceanic beds.
  - (c) Discuss the barriers to diffusion of green revolution technology in dry areas of Karnataka.
  - (d) Bring out the role of Operation Flood Programme in enhancement of milk production in rural areas of India.
2. Examine the pattern of distribution of flood-prone areas of India. What measures would you suggest to reduce the intensity of floods in different areas ?
3. Discuss the factors leading to environmental degradation of the coastal areas of Karnataka.
4. Critically evaluate the pattern of development of power resources in India.

ವಿಭಾಗ - ಎ

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 200 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ:
- (a) ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಯುಗುಣ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರಣದೊಂದಿಗೆ ವಿಶದಪಡಿಸಿ.
  - (b) ಭಾರತವು ಮಹಾಸಾಗರ ತಳಗಳಿಂದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪರಿಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
  - (c) ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಇರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
  - (d) ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು 'ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ'ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿ.
2. ಭಾರತದ ಜಲಪ್ರವಾಹ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಲಹೆ ನೀಡುವಿರಿ ?
3. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮುದ್ರ ತೀರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವರಣ ಹೀನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಮೂನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

SECTION - B

5. Answer any *three* of the following in about 200 words each :
- (a) Examine the factors responsible for the decline of cotton textile industry in Mumbai.
  - (b) India did not possess uniform gauge throughout its extent at the time of Independence. Comment.
  - (c) What is the declassification of towns ? Why is it carried out ? Discuss with reference to Karnataka.
  - (d) Why are tribal sub-plans necessary ?
6. What is the rural industrialization ? How far has it helped rural communities ? Give examples from Karnataka.
7. How far is it correct to say that there is an unhealthy competition between different modes of transport in India ?
8. What is multi-level planning ? Why is it needed for Karnataka ?

ವಿಭಾಗ - ಬಿ

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 200 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:
- (a) ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- (b) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಏಕರೂಪದ ವಸಾನದಂಡವನ್ನು ಅದರ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
- (c) ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ? ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (d) ಆದಿವಾಸಿ ಉಪಯೋಜನೆಗಳು ಏಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ?
6. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ? ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಲ್ಲದು ? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.
7. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಾರಿಗೆಗಳ ನಡುವೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪೈಪೋಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ?
8. ಬಹುಸ್ವರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೇನು ? ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದು ಏಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ?